

7. JAK ROZWIJAŁO SIĘ PISMO ?

PISMO to system umownych znaków, za pomocą których przedstawiany jest język mówiony. Zanim powstało pismo, do przekazywania mowy służyły obrazki, znaki i symbole. Pismo nie odpowiadało żadnej z podstawowych potrzeb człowieka, więc pojawiło się późno w stosunku do ewolucji ludzkości, bo dopiero ok. 3500 lat p.n.e. Wynalazek pisma dokonywał się nieco inaczej w zależności od miejsca i kultury. Dlatego też, zajmując się rozwojem pisma, nie można go rozpatrywać w sposób ciągły. Przedstawiony tutaj zarys rozwoju pisma uwzględnia jego formę bez zwracania uwagi na chronologię i miejsce powstania.

PISMO OBRAZKOWE (piktogramy) znane jest jako najstarszy system piśmienniczy. Za pomocą schematycznych rysunków symbolizujących osoby, zwierzęta, przedmioty oraz czynności przedstawiano elementy rzeczywistości. Prostota rysunków w zrozumiały sposób oddawała znaczenia sytuacji (np. polowań), jednak nie była w stanie oddać wszystkiego, co chciano przekazać np. pojęć abstrakcyjnych.

Dzisiaj również bardzo często i chętnie posługujemy się piktogramami!

Pismo

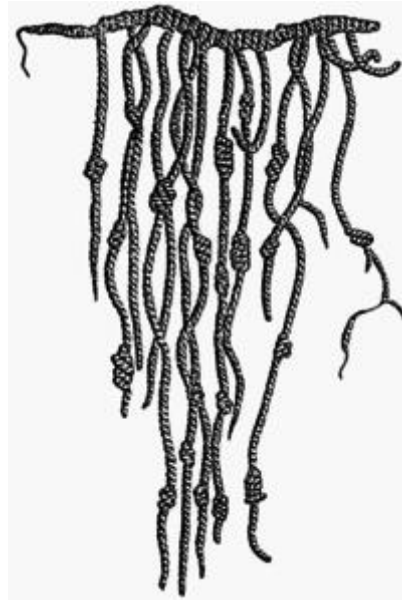

DAWNIEJ

DZISIAJ

PISMO WĘZELKOWE Kiedy nie zostało wynalezione jeszcze pismo, posługiwano się pewnymi systemami znaków, sygnałami i symbolami. Kipu to trójwymiarowe pismo węzełkowe, jakiego używali Indianie zamieszkujący południowoamerykańskie Andy. Tworzono je, wiążąc supełki na pionowych linkach przymocowanych do poprzecznego sznurka lub patyczka. Jedno kipu składało się nawet ze stu nitek. Najstarsze kipu, którego autorami mieli być Inkowie, liczy sobie ok. 800 lat.

PISMO KLINOWE Pismo klinowe to najstarsza na Bliskim Wschodzie odmiana pisma, stworzona przez Sumerów. Nazwa pochodzi od kształtu znaków odciskanych na glinianych tabliczkach za pomocą kawałka trzciny. Pierwotnie było złożone z przedstawień rysunkowych, które wyobrażały przedmioty albo jeden charakterystyczny ich element, a przy bardziej abstrakcyjnych pojęciach –kompozycje symboliczne.

EGIPSKIE HIEROGLIFY

Hieroglify to najwcześniejszy rodzaj pisma starożytnego Egiptu. Nazwa wywodzi się z jęz. greckiego i oznacza „święte znaki”. Hieroglify były zapisywane albo w kolumnach od góry do dołu albo w rzędach od prawej do lewej bądź też odwrotnie. Każdy znak posiada swoje lustrzane odbicie używane do zapisu w odwrotną stronę. Należało czytać od strony, w którą "patrzą" postacie przedstawione przez znaki. W szczytowym okresie swego rozwoju system ten posiadał około 800 znaków i był w stanie przekazać złożone treści. Znaki zapisywane w rzędach lub kolumnach miały różne funkcje -jedne wyrażały dźwięki mowy, inne przekazywał znaczenie słów. Należy pamiętać, że nie wszyscy posługiwali się pismem, nie dla wszystkich była również dostępna sztuka pisania. Szczególną rolę odgrywało pismo wśród warstw rządzących, a w szczególności kapłańskich. Osoby zajmujące się zapiskami były powszechnie szanowane.

PISMO CHIŃSKIE

Pismo chińskie jest jednym z najstarszych znaków graficznych na świecie, które stosuje najliczniejsza grupa ludzi. Pismo chińskie nie tylko sprzyjało rozwojowi kultury chińskiej, ale także wywarło znaczący wpływ na rozwój kultur światowych. W archeologicznym miejscu Banbo, które istniało 6 tys. lat temu, znaleziono przeszło 50 rodzajów charakterów cięć. Te charaktery cięć posiadały już proste cechy charakterystyczne dla znaków graficznych. Uczeni są zdania, że to właśnie one zapoczątkowały pismo chińskie.

	甲 偽 文	金 文	大 篆	小 篆	隸 書	草 書
漢 字 字 體 一 覽 表	正 體 (繁 體)	龍	龍	龍	龍	龍
	行 書	龍	龍	龍	龍	龍
	簡 體	龍	龍	龍	龍	龍
	楷 書	行 書	隸 體	顏 體	宋 體	黑 體

注意：若依歷史時間，簡化漢字乃出現在楷書、行書之後，故此本來並無簡化的隸書、草書，表中簡化漢字的「隸體」，係指模仿隸書風格而寫成的簡化字，屬人們因書法美術而建構出來的字體而已。圖中名稱以綠色表示的，是歷史發展的字體；以紅色標示的，則是書法或美術設計上的字型。

ALFABET Zbiór liter, czyli graficznych symboli głosek danego języka ułożonych w określonej kolejności. Alfabet prawdopodobnie został wynaleziony około drugiej połowy II tysiąclecia p.n.e. na obszarach Fenicji lub Palestyny. Alfabet polski powstał z alfabetu łacińskiego na przełomie XIII i XIV wieku, ale ostatecznie ustalony został dopiero w XVI wieku.

A B C D E F G
H I J K L M N O
P Q R S T U V
W X Y Z

a b c d e f g h i j
k l m n o p q r s t
u v w x y z

Alfabet łaciński

Aa	Ąą	Bb	Cc	Ćć	Dd
Ee	Eę	Ff	Gg	Hh	Ii
Jj	Kk	Ll	Łł	Mm	Nn
Ńń	Oo	Óó	Pp	Qq	Rr
Ss	Śś	Tt	Uu	Vv	Ww
Xx	Yy	Zz	Żż	źź	

Alfabet polski

Źródło: Wikipedia

8. W TYM ROKU OBCHODZIMY 490 ROCZNICĘ URODZIN

JANA KOCHANOWSKIEGO

Jan Kochanowski to jeden z najbardziej uznanych twórców renesansu europejskiego. Autor *Pieśni, Fraszek, Trenów i Odprawy posłów greckich*. Poeta, który najbardziej przyczynił się do rozwoju polskiego języka literackiego.

1. Historykom do dziś nie udało ustalić się dokładnego dnia narodzin Jana Kochanowskiego. Najstarsze źródła wskazują na rok 1532. Na grobie poety znajduje się jednak 1530 rok i to właśnie ta data jest uważana za oficjalną. Jego rodzice - Piotr Kochanowski i Anna Białoczońska - należeli do szlachty średniozamożnej herbu Korwin. Jan posiadał dziesięcioro rodzeństwa.
2. Jego dwaj bracia - Mikołaj i Andrzej - również zajmowali się literaturą.
3. W wieku 14 lat studiował na Akademii Krakowskiej.
4. W 1575 roku odbyła się ceremonia ślubna Kochanowskiego z Dorotą Podlódzką.
5. Choć był osobą świecką, pełnił funkcję proboszcza dwóch parafii - w Zwoleniu i Poznaniu. Gdy w 1564 roku obejmował katedrę poznańską, przejął sześć wiosek, a także nabył prawo do pobierania dziesięciny z paru innych.
6. W swoim życiu przeżył utratę dwóch córek - Urszulki i Hanny. Te wydarzenia wywołały u poety stany depresyjne.

7. Po utracie swojej córki Urszulki, poeta zaczął przelewać swój smutek na papier. Napisał 19 "Trenów", które kierował do swojego najukochańszego dziecka i Boga.
8. W Czarnolesie, gdzie mieszkał i tworzył poeta znajduje się Muzeum Jana Kochanowskiego.
9. Nigdy nie zobaczył swojego najmłodszego syna. Chłopczyk imieniem Jan przyszedł na świat po śmierci Kochanowskiego.
10. Poeta zmarł 22 sierpnia 1584 roku. Przyczyną śmierci był najprawdopodobniej udar mózgu lub atak serca. Nie jest do końca znane miejsce zgonu. Niektórzy podają, iż miało to nastąpić w kamienicy bogatego kupca lubelskiego Macieja Krokiera. W niektórych źródłach podaje się dom Mikołaja Firleja. Jego ciało pochowano w kościele parafialnym w Zwoleniu. Na uroczystości pogrzebowej pojawił się król Stefan Batory.
11. 29 kwietnia 1791 roku czaszka poety miała zostać wyciągnięta z trumny. Domniemanym sprawcą był Tadeusz Czacki, który umieścił ją w swojej posiadłości w Porycku. Pięć lat później została ona wręczona Izabeli Czartoryskiej, która postanowiła umieścić ją w muzeum w Puławach. Wraz z upadkiem powstania listopadowego została ona wywieziona do Paryża, gdzie na kilka lat spoczęła w hotelu Lambert. Aktualnie można ją podziwiać w krakowskim Muzeum Czartoryskich, jednak naukowcy zanegowali, iż należy ona do poety. W 2010 roku czaszkę poddano ekspertyzie i stwierdzono, iż nie należy ona do Kochanowskiego. Jak się okazało po przeprowadzonym badaniu należy ona najprawdopodobniej do żony poety.

źródło: wikipedia, mpolska24

9. ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH – ciąg dalszy

23 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich. Powołano go w celu promocji czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej za pomocą praw autorskich.

Jak najlepiej go uczcić? Czytając książki! Oczywiście z legalnych źródeł.

Ciekawostki o Światowym Dniu Książki i Praw Autorskich:

~ W Hiszpanii Dzień Książki to od 1930 roku oficjalne święto, a od 1964 roku obchodzi się je we wszystkich krajach hiszpańskojęzycznych.

~ 23 kwietnia świętuje się w Katalonii bardzo uroczyście. To dzień jej patrona – Świętego Jerzego. Zgodnie z tradycją tego dnia wręczano kobietom czerwone róże – symbol krwi smoka, którego pokonał Święty Jerzy. Z czasem kobiety też zaczęły dawać podarunki i były to właśnie książki.

~ Pomysł organizacji święta zrodził się w Katalonii – w 1926 roku wystąpił z nim wydawca, Vicente Clavel Andres.

~ W 1995 roku UNESCO ustanowiło Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, a stało się to na wniosek rządu Hiszpanii.

~ 23 kwietnia to również ważna data dla literatury na całym świecie. W tym dniu, w roku 1616 zmarli: Miguel de Cervantes, William Shakespeare i Inca Garcilaso de la Vega (przy czym datę śmierci Shakespeare'a podaje się według kalendarza juliańskiego, a pozostałych dwóch – według gregoriańskiego).

~ 23 kwietnia to także rocznica urodzin lub śmierci kilku wybitnych pisarzy, między innymi Vladimira Nabokova, Maurice'a Druona, Halldora Laxnessa, Josepa Pla i Manuela Mejia Vallejo.

~ W Wielkiej Brytanii Dzień Książki obchodzony jest 23 kwietnia to na Wyspach Dzień Świętego Jerzego. Jest on patronem Wielkiej Brytanii i to ważny dzień w narodowym kalendarzu.

Quiz dla wielbicieli książek sprawdź czy wiesz, w jakich książkach i filmach występuje książka jako główny bohater, a także jako czynnik mający decydujący wpływ na życie głównego bohatera.

Kliknij → [Quiz dla wielbicieli książek](#)